

רע"פ 501/16 - רינה ראובן פישמן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 501/16

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקשת:

רינה ראובן פישמן

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 21.12.2015, בע"פ 40285-10-15, שניתן על ידי כב' השופטים ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; ו-א' נחליאלי-חיאט

בשם המבקשת:

עו"ד אסף אורון

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; ו-א' נחליאלי-חיאט), בע"פ 40285-10-15, מיום 21.12.2015, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב-יפו (כב' השופט א' זרזבסקי), בגמ"ר 4028-03-14, מיום 24.9.2015.

רקע והליכים קודמים

2. לפי עובדות כתב האישום שהוגש נגד המבקשת, ביום 18.12.2013, בשעה 17:00 או בסמוך לכך, נהגה המבקשת ברכבה הפרטי ברמת השרון, לכיוון רחוב משה סנה. באותה העת, נהג עמית שני (להלן: המנוח), יליד 1989, באופנוע, ברחוב משה סנה. עוד נאמר בכתב האישום, כי כאשר התקרבה המבקשת אל צומת מרומזר ברחוב משה סנה, היא נכנסה אל הצומת במהירות גבוהה, על אף שברמזור דלק אור אדום, והתנגשה באופנוע של המנוח. כתוצאה מן ההתנגשות, נפגע המנוח באופן קשה והובהל לבית החולים כאשר הוא מונשם וללא הכרה. ביום 20.12.2013, נקבע מותו של המנוח בבית החולים. על בסיס העובדות המתוארות לעיל, יוחסה למבקשת עבירה של גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ביחד עם סעיפים 40 ו-64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש].
3. ביום 22.3.2015, הורשעה המבקשת, על בסיס הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה שיוחסה לה בכתב האישום, וזאת, לאחר שנשמעה פרשת התביעה, באופן חלקי. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לגבי העונש, אולם הוסכם בין הצדדים, כי המשיבה תטען למאסר בפועל של 12 חודשים, למאסר על תנאי, ולפסילה ממושכת. עוד הוסכם, כי המבקשת תשלם פיצויים למשפחת המנוח, בסך 25,000 ₪.
4. ביום 8.9.2015, וביום 24.9.2015, ניתנו גזר דין חלקי וגזר הדין משלים, בעניינה של המבקשת, בהתאמה. בגזר דינו, קבע בית משפט השלום, כי "מתחם העונש ההולם לעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית נע בין 6 חודשי מאסר אשר יבוצעו בעבודות שירות ל-3 שנות מאסר ובין פסילת רישיון בת 3 שנים לבין פסילה לשנים רבות לצד רכיבי ענישה נוספים". בהמשך, התייחס בית משפט השלום לנסיבותיה האישיות של המבקשת, ובין היתר, ציין כי המבקשת היא כבת 54, ועובדת כמזכירה. בעלה של המבקשת תלוי בה "תלות גבוהה", וזאת, עקב תאונת דרכים שאירעה בעברו, אשר בעטיה, הוא מוכר בביטוח הלאומי כבעל 100 אחוזי נכות. עוד התחשב בית משפט השלום, בתסקיר המבחן החיובי שהוגש בעניינה של המבקשת. לפי תסקיר שירות המבחן, המבקשת נמצאת בטיפול פסיכולוגי מחדש ינואר 2014, בשל "פוסט טראומה" שחוותה עקב התאונה המתוארת בכתב האישום, והיא מטופלת, בנוסף, בטיפול תרופתי. שירות המבחן המליץ להימנע מהטלת מאסר לריצוי בפועל על המבקשת, וזאת, כיוון שמאסר בפועל יחזק את תחושת חוסר האונים והיאוש שהמבקשת חווה מאז התאונה, ואף עלה חשש לנקיטת צעדים אובדניים מצידה. על כן, שירות המבחן המליץ על הטלת עונש מאסר, לריצוי על דרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן לשנה. בית משפט השלום שקל שיקולים נוספים לקולה, ובין היתר, היעדר עבר פלילי בעניינה של המבקשת, והתרשמותו כי רשלנותה של המבקשת בנסיבות האירוע, הייתה "רשלנות רגעית". על כן, גזר בית משפט השלום על המבקשת את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר, לריצוי על דרך של עבודות שירות; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור, במשך 3 שנים, עבירה בה הורשעה או עבירה של נהיגה בזמן פסילה; פסילת רישיון לתקופה של 12 שנים, בניכוי תקופת הפסילה, שהוטלה עליה במסגרת ההליך המשפטי; פיצוי בסך 25,000 ₪ למשפחת המנוח.
5. על גזר דינו של בית משפט השלום, הגישה המשיבה ערעור כנגד קולת העונש, אשר הושת על המבקשת. בהודעת הערעור, העלתה המשיבה 3 טענות עיקריות, בעטיין יש מקום, לשיטתה, להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום ולהחמיר בעונש שנגזר על המבקשת: ראשית, לטענת המשיבה, בית משפט השלום קבע מתחם ענישה לעבירה של גרם מוות ברשלנות, באופן כללי, על אף שהיה עליו לקבוע מתחם ענישה לעבירה שביצעה המבקשת, בנסיבות בהן בוצעה. שנית, טענה המשיבה, כי גזר דינו של בית משפט השלום אינו עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת, לפיה יש להטיל מאסר לריצוי בפועל, בעבירה של גרם מוות ברשלנות. שלישית, סברה המשיבה כי בית משפט השלום שגה משקבע כי רשלנותה של המבקשת הייתה "רשלנות רגעית". לשיטתה של המשיבה, הגם שבעבירות של גרימת מוות ברשלנות מדובר, ברוב המקרים, ב"רשלנות רגעית", הרי שבמקרה דנן, המבקשת נכנסה לצומת במהירות גבוהה, כשהאור האדום דלק בכיוון נסיעתה כ-8 שניות, ועל כן, אין מדובר ב"רשלנות רגעית". על בסיס הטענות הללו, ביקשה המשיבה להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום, להחמיר בעונשה של המבקשת ולהשית עליה עונש מאסר לריצוי

בפועל.

6. ביום 21.12.2015, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המשיבה והחמיר בעונשה של המבקשת. בית המשפט המחוזי ציין, כי בעבירות של גרם מוות ברשלנות, יש לתת ביטוי לערך של קדושת חיי אדם, באמצעות השתתף מאסר לריצוי בפועל, על הנאשם. בהתאם לכך, העמיד בית המשפט המחוזי את מתחם הענישה על 12 עד 24 חודשי מאסר, לריצוי בפועל. בית המשפט המחוזי התחשב בנסיבותיה האישיות של המבקשת, ובין היתר, בתסקיר החיובי שהוגש בעניינה; בהסדר הטיעון בין הצדדים; ובכך שהמבקשת ריצתה חודש וחצי של עבודות השירות, אשר הוטלו עליה בבית משפט השלום. על כן, מצא בית המשפט המחוזי מקום לסטות לקולה ממתחם הענישה שקבע, והעמיד את עונשה של המבקשת על 10 חודשי מאסר, לריצוי בפועל. יתר העונשים אשר הושתו על המבקשת, בבית משפט השלום, נותרו בעינם, ותאריך התייצבותה של המבקשת, לריצוי עונש המאסר בפועל, נקבע ליום 2.2.2016.

הבקשה לרשות ערעור ובקשה לעיכוב ביצוע

7. ביום 20.1.2016, הוגשה הבקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ואיתה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בפועל.

8. המבקשת טענה בבקשה, כי עולה בעניינה שאלה עקרונית, והיא: "בהתחשב בכך שככלל, ערכאת ערעור לא נכנסת לנעלי הערכאה שמתחתיה, אלא מתערבת במקרה בו העונש חורג מגבולות הסביר, עולה השאלה האם יש מקום להתערב באופן כה קיצוני". המבקשת הוסיפה וטענה, כי יש ליתן לה רשות לערער, וזאת, כיוון שמדובר, למעשה, בערעור ראשון מטעמה, לאחר שהמדינה ערערה על גזר דינו של בית משפט השלום.

9. לגופו של עניין, העלתה המבקשת טענות מטענות שונות, אשר בבסיסן עומדת טענתה המרכזית, והיא, שבית המשפט המחוזי התעלם מהסדר הטיעון שנקבע בין הצדדים. המבקשת גורסת, כי העובדה שבית המשפט המחוזי העמיד את הרף התחתון של מתחם הענישה, על הרף העליון של הסדר הטיעון, מאיינת, הלכה למעשה, את הסכמות הצדדים שהושגו במסגרת הסדר הטיעון. לשיטתה, כאשר נחתם הסדר טיעון, ונאשם ממלא את חלקו בהסדר, אין מקום כי ערכאת ערעור תתערב בהסדר הטיעון, באופן שיחמיר בעונש שנגזר על נאשם "מקצה לקצה". על כן, טענה המבקשת, יש ליתן לה רשות ערעור, לקבל את ערעורה, לגופו של עניין, ולהקל בעונשה.

דיון והכרעה

10. דין הבקשה להידחות.

11. כלל אשר קנה לו שביתה בשיטת משפטנו הוא, כי לא בנקל תוענק רשות ערעור על ידי בית משפט זה, היות שזו שמורה למקרים חריגים, המעוררים שאלה משפטית עקרונית או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם של הצדדים לבקשה; וכן במקרים, יוצאי דופן, המגלים חשש לעיוות דין או לאי צדק ניכר שנגרם למבקש בהליך המשפטי (רע"פ 9038/15 סרחאן נ' מדינת ישראל (19.1.2016)); רע"פ 280/16 רדיע נ' מדינת ישראל.

(19.1.2016); רע"פ 271/16 שפיר נ' מדינת ישראל (17.1.2016)). החמרה בעונש בערכאת הערעור, אינה מהווה, כשלעצמה, עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", ועל המבקש להצביע על סטייה קיצונית, שחלה בעניינו, ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים (ראו, לעניין זה, רע"פ 5423/14 קופרמן נ' מדינת ישראל (29.9.2014); רע"פ 4249/13 רחמים נ' מדינת ישראל (20.8.2013); רע"פ 9480/12 אברמוביץ נ' מדינת ישראל (8.1.2013)). הבקשה שלפניי, עוסקת, כל כולה, בעניינה האישי של המבקשת, הא ותו לא. אינני סבור כי עולה, במקרה דנן, חשש לאי צדק או לעיוות דין אשר נגרם למבקשת. עונש המאסר לריצוי בפועל, אשר הושת על המבקשת, אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגת, קל וחומר שאינו חורג חריגה מהותית ממדיניות זו.

12. לגופו של עניין, אציין, כי טענתה של המבקשת, לפיה בית המשפט המחוזי לא התייחס בפסק דינו להסדר הטיעון שהוסכם בין הצדדים, איננה מבוססת כלל ועיקר. בהסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם, כי עמדת המשיבה לעונש תהא הטלת עונש מאסר בפועל, לתקופה של 12 חודשים. בית המשפט התחשב בהסדר הטיעון, והעמיד את העונש מתחת לרף הענישה, שלו עתרה התביעה במסגרת ההסדר. כאמור, בית המשפט אף סטה, לקולה, מהרף העליון והעמיד את עונשה של המבקשת על 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל. אשר על כן, סבורני, כי הסדר הטיעון בין הצדדים קיבל משקל ראוי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, ואין כל עילה להתערבותו של בית משפט זה.

13. על בסיס האמור לעיל, דין הבקשה להידחות.

14. המבקשת תתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 14.2.2016, עד השעה 10:00 בבית סוהר "ניצן", או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותה תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקשת לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787336 או 08-9787337.

ניתנה היום, י"ד בשבט התשע"ו (24.1.2016).

ש ו פ ט